

Interiér koliby

V případě zájmu o prohlídku
mě prosím dopředu kontaktujte:

Muzeum dřevěného porcelánu
Lubomír Marušák ml.
Držková 131, 763 19 Kašava

Tel.: 721 881 520
lubomir.marusak@seznam.cz

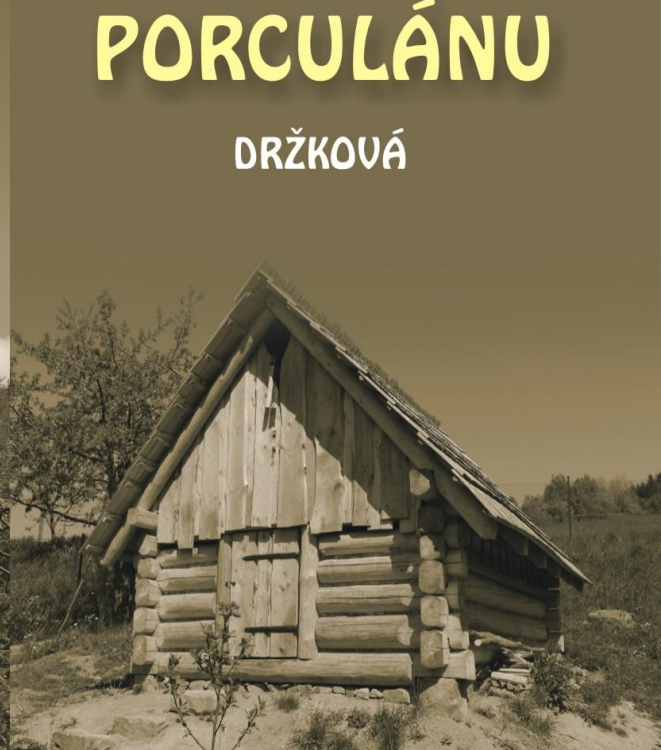

MUZEUM DŘEVĚNÉHO PORCULÁNU

DRŽKOVÁ

Sušení sena na ostrévkách

Soukromé muzeum zachycuje historii valašské dědiny Držkové a především dříve hojně provozovanou podomáckou výrobu dřevěného nářadí a náčiní, lidově též zvanou dřevěninu či dřevěný porculán.

Dřevo hrálo v dřívějších dobách zásadní roli v životě držkovských občanů. V kraji, kde je „konec chleba a začátek kameňa“, neposkytovala chudá políčka, posetá balvany, výživu ani pasekářům, natož lidem z vlastní obce. Proto, oč Držkoviany připravila chudá pole, to jim musely vynahradiť hory. Díky rozlehlému katastru obce, který je z velké části tvořen lesy, se v Držkové, podobně jako v dalších okolních obcích Podřevnicka, rozvinula podomácká výroba dřevěného nářadí a náčiní, neboli lidově – dřevěný porculán. Ovšem o nějakých dílnách či manufakturách zde nikdy nebyla žádná řeč. Každý výrobce, ať už měl práci se

dřevem jako hlavní zdroj obživy, nebo jen sezónní přivýdělek, pracoval venku před stavením. Jen když byla krutá zima nebo nepohoda, stěhoval se do kůlny nebo přímo do světnice. Se dřevem pracoval nejen otec, ale do výrobního postupu byly zapojeny děti, ba i hospodyně. Každý dělal jen tu část, na kterou fyzicky a zručně stačil.

Jak už bylo zmíněno, hlavním zdrojem materiálu byly držkovské hory. Nejčastěji bylo používáno dřevo bukové (fopaty, lopatky šustáky, dénca), smrkové (šindely, v bednářství), lipové (troky, kadlby), jasanové (vidle, lepáky), ale i jiné. Důležité byly také samozřejmě nás-

Výroba dřevěnin v Držkové

Druhy vidlí od p. Garguláka, řečeného Homolů

troje pro opracování. Před průmyslovou výrobou některých nástrojů všechno potřebné nářadí vyráběl místní kovář. Přesto zůstalo mnoho typů nástrojů, které strojově nikdy vyráběny nebyly. Podle způsobu, jak na nástroje lidská ruka působí, je můžeme rozdělit do několika skupin: nástroje, na které působí člověk úderem (různé sekery, dláta, také motyčka kopačka, krňá), tahem (nejrůznější pily a pilky, pořizy různých tvarů a velikostí, škobly, škrabky, šindelářské výstruhy, hoblíky), rotací (vrtáky, nebozezy, soustružnické nože). Kromě kovaných železných nástrojů se používaly dřevěné šablony, kružidla, přichycovala a za vůbec nejdokonalejší a dosud stále nenahraditelný nástroj/pomůcku, používanou téměř při každém výrobním postupu, je považována dřevěná stolice zvaná také strýc. Tato „stolica“ sloužila k přidržování a upevňování obráběného výrobku.

Expozice, umístěná v kopii salašnické stavby - kolibě, obsahuje originální nástroje i hotové výrobky, které svědčí o důmyslnosti a zručnosti těchto podomáckých výrobců. K dalším stavbám muzea patří i kopie roubené zvonice z Vlčkové a soubor včelích úlů - klátů.

